

Sygn. akt III AUa 331/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda (spr.)
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2019 r. w Lublinie

sprawy M. M.

z udziałem Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 7 marca 2019 r. sygn. akt VIII U 1575/18

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz M. M. kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

Jacek Chaciński Elżbieta Gawda Krzysztof Szewczak

III AUa 331/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 marca 2019 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. i ustalił podstawę wymiaru składek M. M. z tytułu umowy o pracę zawartej z Przedsiębiorstwem (...) Spółką z o.o. w L. za miesiące od sierpnia 2017 roku do grudnia 2017 roku i za styczeń 2018 roku w wysokości

odpowiadającej wynagrodzeniu w kwocie 7.300 zł. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Spółka z o.o. (...) istnieje od 1988 roku i jest firmą rodzinną. Założył ją dziadek wnioskodawczyni. Prezesem Zarządu był ojciec wnioskodawczyni W. M., który zmarł w dniu (...). Udziały w Spółce jak i wspólnicy ulegali zmianom. Obecnie wspólnikami są M. M. (wspólnik od 20 marca 2009 r.- 56 udziałów, od dnia 29 maja 2014 r. 140 udziałów), E. M. (wspólnik od dnia 29 maja 2014 r. 84 udziały), J. M. posiada 1 udział.

Miejszem prowadzenia działalności jest biuro zlokalizowane w L., przy ul. (...). D. P. (mąż wnioskodawczyni) jest od dnia 2 maja 2014 roku prezesem zarządu. Przedmiotem działalności spółki jest budowa segmentów rodzinnych. W tym celu Spółka kupuje działki, na których buduje segmenty, wykonuje też usługę budowy domu na działkach klientów.

Pracownicy Spółki otrzymują miesięczne wynagrodzenie w następujących kwotach: A. K. - 2800 zł, D. P. - 7500 zł, P. S. - 2800 zł.

M. M. od dnia 1 listopada 2010 roku jest pracownikiem Spółki. Ukończyła studia wyższe o kierunku (...) oraz kursy, studium reklamy

i studia podyplomowe z zakresu (...)w kierunku (...). Ukończyła roczny kurs aranżacji wnętrz w 2016 roku w Szkole (...) w K.. Początkowo była zatrudniona jako specjalista ds. marketingu i handlu. Zajmowała się strategią marketingową firmy, przygotowywała broszury marketingowe typu ulotki, banery. Utrzymywała kontakt z mediami i prasą, gdzie promowana była Spółka, analizowała rynek pod kątem marketingowym, wdrażała strategie marketingowe, zajmowała się stroną internetową firmy, założyła strony na portalach społecznościowych w celach promocji firmy.

D. P. w 2017 roku podjął decyzję o rozszerzeniu działalności Spółki o import samochodów z USA. Od dnia 1 sierpnia 2017 roku obowiązki wnioskodawczyni uległy zwiększeniu, w związku z rozszerzeniem działalności

o import aut z zagranicy. Prezes zarządu powierzył wnioskodawczyni obsługę tego procesu. D. P. typował pojazd do zakupu, opowiadał za jego zakup, wnioskodawczyni odpowiadała za przetłumaczenie pism, opłat, listów przewozowych itp. W 2017 roku Spółka sprowadziła 4 samochody. Były to samochody uszkodzone.

Od wiosny 2017 roku spółka wprowadziła bonus przy zakupie segmentu w postaci aranżacji wnętrz (obecnie projekty nie są realizowane wobec braku osoby kompetentnej). Oferta taka została skierowana do klientów w 2017 roku. W 2017 roku sprzedano dwa segmenty i wnioskodawczyni wykonała dwa projekty aranżacji. Aby wykonać tego rodzaju zadania, wnioskodawczyni kontaktowała się bezpośrednio na budowie z inwestorami (klientami), dokonywała pomiarów, ustalała szczegóły

z klientami, dobierała elementy wykończeniowe jak i materiały wykończeniowe do poszczególnych pomieszczeń, w tym glazurę, terakotę, panele.

Wnioskodawczyni przejęła nadto część obowiązków od księgowej A. K.. Księgowa przeszkoliła wnioskodawczynię z programu komputerowego (...), który służy do księgowania faktur. Nadto wnioskodawczyni ukończyła kurs w zakresie podstaw księgowości w styczniu 2017 roku. Wprowadzała do programu komputerowego faktury, sporządzała raport kasowy

i listy plac, pracowała na kontach np. księgowała zakupioną polisę na samochód, dokonywała rejestracji transakcji w systemie. Wykonywała przelewy bankowe, odbierała faktury. Utrzymywała kontakt z podwykonawcami celem wyjaśnienia ewentualnych niezgodności. Odpisywała na maile, udzielała informacji odnośnie oferowanych segmentów do sprzedaży.

W L. przy ulicy (...) spółka budowała 16 segmentów mieszkalnych. Inwestycja była realizowana wieloetapowo w 2015 roku i 2016 roku. Spółka sprzedała łącznie 8 segmentów, pozostałe 8 w 2016 roku. Prognozuje osiągnięcie zysku w 2018 roku rzędu 100 000 zł. Spółka rozpoczęła budowę przy ul. (...), którą zakończyła z początkiem 2019 roku. Dotychczas sprzedano jeden segment. Przy 4 lub 5 segmentach wnioskodawczyni wykonywała aranżacje. Proces sprzedaży prowadzi D. P.. Kolejne inwestycje są nadal realizowane, zakończenie budowy segmentów jest planowane na 2020 rok.

Spółka w 2017 r. osiągnęła zysk w kwocie 758 208,83zł, w poprzednich dwóch latach wykazywała straty.

W dniu(...) (przed terminem planowanym na dzień 24 sierpnia 2018 roku) wnioskodawczyni urodziła bliźniaki. O swej ciąży dowiedziała się w grudniu 2017 roku.

W imiennych raportach ZUS (...) złożonych przez płatnika za M. M. została wykazana podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące od 11/2010 r. do 2/2013 r. w wysokości po 2000,00 zł, za 3/2013 r. w wysokości 3300,00 zł, od 4/2013 r. do 7/2013 r. w wysokości po 3500,00 zł, od 8/2013 r. do 2/2015 r. w wysokości po 2000,00 zł, od 3/2015 r. do 7/2017 r. w wysokości po 3000,00 zł, od 8/2017 r. do 12/2017 r. w wysokości po 7300,00 zł, za 1/2018 r. w wysokości 1460,08 zł, za 2/2018 r. w wysokości 0,00 zł. W okresie od 8 stycznia 2018 r. do 9 lutego 2018 r. płatnik wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z innych przyczyn niż wypadek przy pracy lub choroba zawodowa, od 10 lutego 2018 r. do 31 marca 2018 r. zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego.

Sąd Okręgowy obdarzył wiarą zeznania wnioskodawczyni, D. P. oraz świadków A. K. i P. S., uznając je za jasne, pełne, logiczne, spójne ze sobą oraz dowodami w postaci dokumentów w tym dokumentów księgowych Spółki (lisy płac, raportów kasowych f-ry). W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawczyni przedstawiła szczegółowy zakres zwiększonych obowiązków pracowniczych od dnia 1 sierpnia 2017 roku, które faktycznie wykonywała, co znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadków A. K.,

P. S., prezesa zarządu oraz dokumentach księgowych Spółki. Wnioskodawczyni, jak wynika z akt osobowych, posiadała konieczną wiedzę

i kwalifikacje by realizować zwiększony zakres obowiązków (w tym kurs w zakresie aranżacji pomieszczeń, podstaw księgowości), a w pracach w zakresie sporządzenia dokumentów księgowych czy wprowadzania danych do systemu księgowego została przyuczona przez księgową Spółki. Oczywiście czynności wykonywane przez wnioskodawczynię w zakresie księgowości stanowiły czynności proste, techniczne, ale pochłaniające czas, na którego brak od wiosny 2017 roku skarżyła się księgowa Spółki prosząc Prezesa Spółki o zorganizowanie dla niej wsparcia.

Znamienne jest też w przedmiotowej ocenie, iż zakres obowiązków wnioskodawczyni został zwiększony od dnia 1 sierpnia 2017 roku zatem na 5 miesięcy przed zajściem przez nią w ciążę i powstaniem z tego powodu niezdolności do pracy (od dnia 8 stycznia 2018 roku), a te okoliczności organ rentowy akcentuje

w uzasadnieniu swego stanowiska. Nie można też tracić z pola widzenia, iż w dniu 31 lipca 2017 roku wnioskodawczyni wraz z mężem zakupili bilety lotnicze na wyjazd w marcu 2018 roku, który nie odbył się z uwagi na powikłany przebieg ciąży, co wiązało się z poniesieniem kosztów za bilety lotnicze.

Sąd Okręgowy obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach organu rentowego oraz akta osobowe. Były one sporządzone przez uprawniony podmiot, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie i wskazał jako podstawę rozstrzygnięcia przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 roku, poz. 300). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu

i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Natomiast na podstawie art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 cyt. ustawy podlegają one również obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu i wypadkowemu.

Wysokość podstawy wymiaru składek określona jest w art. 18 oraz art. 20 cyt. ustawy. Zgodnie ze wskazanymi przepisami podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe dla pracowników stanowi przychód.

Zagadnienia podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 roku, poz. 1510). Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a) tej ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Natomiast jak stanowi art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

Zgodnie z ugruntowanym poglądem judykatury Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy systemowej może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Nadmierne podwyższenie (ustalenie) wynagrodzenia pracownika w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych może być bowiem ocenione jako dokonane z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń (por. uchwała SN z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, OSNP 2005/21/338, LEX nr 148238; wyroki SN z dnia 4 sierpnia 2005 r., II UK 16/05, OSNP 2006/11-12/191, LEX nr 182776; oraz wyroki: z dnia 22 kwietnia 2008 r., II UK 210/07, LEX nr 837067; z dnia 19 maja 2009 r., III UK 7/09, LEX nr 509047; z dnia 5 czerwca 2009 r., I UK 19/09, LEX nr 515697). Nadto, jak wyjaśniał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 sierpnia 2005 r. III UK 89/05 (OSNP 2006/11-12/192), ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współżycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu - art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p. Odpowiednie zastosowanie art. 58 k.c. prowadzi do wniosku, że postanowienia umowy o pracę sprzeczne z ustawą albo mające na celu jej obejście są nieważne, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, a sprzeczne z zasadami współżycia społecznego - nieważne bezwzględnie.

Strony stosunku pracy nie zachowują zatem pełnej swobody w kształtowaniu wzajemnych praw i obowiązków. Pewne ograniczenia w ustaleniu wysokości wynagrodzenia za pracę wyznaczają kryteria ujęte w normie art. 13 k.p. i art. 78 k.p., pod postacią prawa do godziwego wynagrodzenia. Konsekwencją przyjęcia, iż wynagrodzenie może być niegodziwie niskie, jest również stwierdzenie, że może być niegodziwie wygórowane. Autonomia stron umowy o pracę w kształtowaniu jej postanowień podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa, a strony obowiązują nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także względ na interes publiczny (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 16 października 2013 r. sygn. III AUa 294/13 LEX nr 1388831). Umowa o pracę wywołuje nie tylko skutki bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych kształtując stosunek ubezpieczenia społecznego, w tym wysokość składki i w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. W związku z powyższym ocena postanowień umownych może i powinna być dokonywana także z punktu widzenia prawa ubezpieczeń społecznych, a więc nie tylko z punktu widzenia interesu pracownika (ubezpieczonego), ale także interesu publicznego.

W ocenie Sądu Okręgowego zmiany w wysokości wynagrodzenia wnioskodawczyni były wynikiem wzrostu jej obowiązków i nowymi działaniami, jakie Spółka podjęła w celu uatrakcyjnienia oferty sprzedawanych segmentów oraz rozszerzenia działalności o sprowadzanie samochodów. Zakres prac, jaki wnioskodawczyni wykonywała, był zdecydowanie większy niż przed dniem 1 sierpnia 2017 roku i zwiększył dochodowość Spółki. Porównując obowiązki

pracownicze wnioskodawczyni z zakresem czynności pozostałych pracowników Spółki Sąd Okręgowy wskazał, iż ani księgowa A. K., ani P. S. nie wykonywali porównywalnej pracy. Zatem wzrost wynagrodzenia za pracę od dnia 1 sierpnia 2017 roku należy uznać za uzasadniony i w ocenie pracodawcy za racjonalny także z punktu widzenia ekonomicznego.

W ocenie Sądu Okręgowego z faktu, że udział wnioskodawczyni jest większościowy, nie można zasadnie wywodzić, iż jej praca polega na obrocie wyłącznie własnym kapitałem w ramach spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a jeśli tak to nie dochodzi do połączenia pracy i kapitału w znaczeniu pracy "własny" rachunek. Praca wnioskodawczyni wykonywana jest na rzecz i ryzyko odrębnego podmiotu prawa - spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Także wynagrodzenie nie jest pokrywane wyłącznie z kapitału wnioskodawczyni - wspólnika. Ustawa systemowa nie zawiera odrębnej regulacji dotyczącej obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym dominujących udziałowców spółek kapitałowych. Brak odpowiednich unormowań nie upoważnia do postawienia tezy o wyłączeniu tej kategorii osób z kręgu ubezpieczonych. Na przeszkodzie stoi zasada powszechności ubezpieczenia społecznego podmiotów, które wykonują osobiście pracę zarobkową.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd Okręgowy uzasadnił treścią art. 98 k.p.c., oraz § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów (Dz.U. 2015 poz. 1800. w wersji obowiązującej w dniu wniesienia odwołania do Sądu), a ustalając wysokość Sąd uwzględnił wartość przedmiotu sporu w kwocie 9185 zł.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- 1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów i uznanie, że zmiany w zakresie wysokości wynagrodzenia wnioskodawczyni były wynikiem wzrostu jej obowiązków a zakres prac był większy niż przed 1 stycznia 2018 r. (prawidłowo 2017 rokiem), był uzasadniony i racjonalny z punktu widzenia ekonomicznego a płaca odpowiada pojęciu godziwości, co spowodowało nieprawidłowe ustalenie stanu faktycznego;
- 2) naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 13 pkt 1 oraz art. 18 ust. 1 cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez uznanie, że brak podstaw do obniżenia podstawy wymiaru składek, w sytuacji gdy jest to uzasadnione;
- 3) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zakresie orzeczenia o kosztach procesu poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia oraz obrazę § 9 ust. 2 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów, zgodnie z którym stawki minimalne w sprawach o świadczenie z ubezpieczenia społecznego i podleganie ubezpieczeniom społecznym wynoszą 180 zł.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów procesu za II instancję i ponowne orzeczenie o kosztach za I instancję.

W uzasadnieniu apelacji pozwany rozwinął zarzuty i wskazał argumentację na ich poparcie.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokonana przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wówczas, gdy brak jest logiki

w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu nie znajduje oparcia w zasadach doświadczenia życiowego. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Sąd obdarzył wiarą zeznania stron stosunku pracy jak

i przesłuchanych w sprawie świadków gdyż są spójne i konsekwentne. Apelujący nie wskazuje dowodów, którym Sąd Okręgowy niesłusznie dał wiarę czy bezpodstawnie pozbawił ich wiarygodności. Skoro zatem sąd prawidłowo i zgodnie z zasadami logicznego rozumowania ocenił dowody i na podstawie tych dowodów ustalił stan faktyczny, to brak podstaw do przyjęcia, że ustalenia te są nieprawidłowe. Nie jest wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, chyba że strona jednocześnie wykaże, iż ocena dowodów przyjęta przez sąd za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granice swobodnej oceny dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00 – OSNC 2000, z. 10, poz. 189 oraz z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – OSNP 2000, nr 19, poz. 732). W ocenie Sądu Apelacyjnego sąd I instancji granic tych nie przekroczył.

Prawidłowo Sąd Okręgowy ustalił, że od 1 sierpnia 2017 r. zakres obowiązków skarżącej uległ znacznemu zwiększeniu – prowadzenie biurowości związanej

z importem samochodów, dokonywanie aranżacji wewnątrz, przejęcie części zadań

z zakresu księgowości. Do wykonywania tych zadań wnioskodawczyni posiadała wymagane kwalifikacje, czego pozwany nie kwestionuje, gdyż w czasie zatrudnienia ukończyła szereg kursów. Uprzednio, jak wskazuje pozwany, jedynie pomagała

w sprawach księgowych, ale jak wynika z zeznań A. K. w 2017 roku jej zakres obowiązków został poszerzony o sprawy księgowe, gdyż zwiększył się zakres zadań księgowej. Od sierpnia 2017 roku wnioskodawczyni nie zajmowała się zatem jedynie pomocą, która ma charakter doraźny, ale przejęła część obowiązków księgowej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego podnoszony w apelacji fakt zmniejszenia wynagrodzenia współników, po dokonanym podwyższeniu wynagrodzenia wnioskodawczyni, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sytuacja ekonomiczna spółki, na co wskazał Sąd Okręgowy, pozwalała na podwyższenie wynagrodzenia skarżącej do kwoty 7.300 zł.

W ocenie Sądu Apelacyjnego sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia prawa materialnego, wskazanego w apelacji. Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 13 pkt 1 cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, gdyż przepisy powyższe wskazują podmioty objęte ubezpieczeniami społecznymi, zaś w sprawie niniejszej fakt podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy pracę nie jest sporny. Sąd Okręgowy nie naruszył też art. 18 ust. 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, czyli w przypadku pracownika wynagrodzenie za pracę.

W sprawie niniejszej rzeczą Sądu Okręgowego było zbadanie czy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni, czyli przyznane jej od dnia 1 sierpnia 2017 r. wynagrodzenie w kwocie 7.300 zł, jest adekwatne do wymiaru powierzonych jej zadań. Analizując powyższą okoliczność Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia co do zakresu czynności wnioskodawczyni, gdyż nie można ocenić wysokości wynagrodzenia z pominięciem zakresu obowiązków pracownika i sposobu ich realizacji. Wskazuje na powyższe wprost treść art. 78 k.p., zgodnie z którym wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Taką analizę Sąd Okręgowy przeprowadził i trafnie wywiódł, że zakres zadań wnioskodawczyni, po ich zmianie, uległ takiemu zwiększeniu, które uzasadniało podwyższenie wynagrodzenia do kwoty ustalonej przez strony umowy o pracę. Rozumowanie Sądu Okręgowego jest logiczne i Sąd Apelacyjny w pełni je podziela.

Postanowienia umowy o pracę, zawarte w aneksie do umowy z dnia 1 sierpnia 2017 r. nie naruszają zasad współzycia społecznego i nie są nieważne - art. 58 § 2 k.c.

w zw. z art. 300 k.p. Sąd Apelacyjny w pełni podziela argumentację Sądu Okręgowego i przytoczone przez ten Sąd poglądy Sądu Najwyższego. Wynagrodzenie pracownika winno odpowiadać rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniać ilość i jakość świadczonej pracy. Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił, że ilość pracy powierzonej wnioskodawczyni uzasadniała przyznanie jej podwyższonego wynagrodzenia, skoro jej obowiązki uległy znacznemu zwiększeniu. W tym zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe ustalenia i dokonał trafnych wywodów.

Zwiększenie obowiązków pracownika, co do zasady, winno skutkować podwyższeniem wynagrodzenia, gdyż w przeciwnym wypadku naruszona zostałaby zasada ekwiwalentności świadczeń, czyli pracownik otrzymywałby wynagrodzenie zaniżone, nieadekwatne do rodzaju wykonywanej pracy, kwalifikacji wymaganych przy jej wykonywaniu, a także ilości i jakości świadczonej pracy. Naruszone zostałyby tym samym reguły wynikające z treści art. 78 § 1 k.p.

Sąd Apelacyjny akceptuje w pełni pogląd Sądu Najwyższego, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych może kwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (por. wyrok z dnia 19 maja 2009 r. III UK 7/09, LEX nr 509047). W sprawie niniejszej taka sytuacja nie występuje. Wynagrodzenie, które strony umowy o pracę ustaliły od dnia 1 sierpnia 2017 r. jest adekwatne do zakresu zadań, kwalifikacji i zaangażowania wnioskodawczyni, zatem brak podstaw do kwestionowania jego wysokości.

Dodać należy, że w dacie podwyższenia wynagrodzenia, w życiu wnioskodawczyni nie zaistniały żadne okoliczności, które wskazywałyby na chęć wykorzystania wyższej podstawy wymiaru składek do uzyskania wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo rozstrzygnął o kosztach procesu, kierując się wartością przedmiotu sporu. Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Najwyższego, że w sprawach, w których przedmiotem sporu nie jest wysokość zobowiązania składkowego, ale wysokość samej podstawy wymiaru - wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica między zadeklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek a podstawą wymiaru określoną przez organ rentowy za sporny okres - art. 22 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2017 r. II UZ 59/17 LEX nr 2397614). Sporna w niniejszej sprawie okazała się podstawa wymiaru składek, zatem koszty procesu zostały ustalone stosownie do wartości przedmiotu sporu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wyrok wydany przez Sąd Okręgowy jest prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami, zatem apelacja pozwanego jako bezzasadna i jedynie polemiczna z prawidłowymi ustaleniami i wywodami Sądu Okręgowego podlega oddaleniu w trybie art. 385 k.p.c.

Wnioskodawczyni jest stroną wygrywającą sprawę, zatem organ rentowy na mocy art. 98 § 1 k.p.c. winien zwrócić jej poniesione koszty postępowania apelacyjnego tj. koszty zastępstwa procesowego. Kierując się przytoczonym wyżej poglądem i mając na uwadze wartość przedmiotu zaskarżenia wskazaną w apelacji Sąd Apelacyjny na mocy § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) zasądził tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego kwotę 1350 zł (1800 zł x75%).

Krzysztof Szewczak Elżbieta Gawda Jacek Chaciński